
P10 - Lingvistika

Participující fakulty (vysokoškolské ústavy) UK:

Filozofická fakulta

Vědní oblast:

lingvistika

Rada programu (stav k 31. 12. 2016):

prof. PhDr. Karel Šebesta, CSc. (*koordinátor*)

doc. PhDr. Petr Čermák, Ph.D.

PhDr. Mgr. Jan Červenka, Ph.D.

prof. PhDr. Hana Gladkova, CSc.

prof. PhDr. Aleš Klégr

prof. PhDr. Alena Macurová, CSc.

doc. PhDr. Jiří Nekvapil, CSc.

prof. PhDr. Karel Šebesta, CSc.

doc. PhDr. Jan Volín, Ph.D.

doc. PhDr. Petr Zemánek, CSc.

Anotace:

Pracoviště na Filozofické fakultě UK, která pěstují lingvistické obory, patří k nejstarším v ČR, řada z nich má více než stoletou tradici. Zároveň příslušné ústavy a katedry na FF patří k nejrenomovanějším svého druhu v ČR s rozsáhlou vědecko-výzkumnou činností a prestižními publikačními výstupy včetně zahraničních. V rámci republiky mají často funkci referenčních a školících pracovišť pro obdobné ústavy a katedry, z řad jejich absolventů se rekrutují odborníci, kteří působí na většině ostatních vysokých škol. V tomto smyslu je role těchto pracovišť nezastupitelná nejen v rámci UK, ale i v rámci celého českého vysokého školství.

Lingvistický výzkum prováděný na FF UK patří k nejkomplexnějším v ČR jak co do počtu zkoumaných jazyků (vzhledem k širokému okruhu oborů, které jsou na půdě FF pěstovány), tak co do mnohostrannosti tohoto výzkumu z hlediska teoretického a metodologického. Protože se na realizaci Programu podílejí pracoviště různého typu (obecně lingvistická i speciálně lingvistická), obsahuje komponenty, které pokrývají většinu klíčových aspektů jazykového výzkumu. Lze je strukturovat do čtyř komplementárních přístupů: (a) teoretického – aplikovaného, přičemž oba tyto aspekty, jsou nazírány z hlediska (b) obecného – speciálního, kdy výzkumným předmětem je buď jazyk jako takový (obecná lingvistika), nebo konkrétní jazyky (indoevropské i mimoevropské; v kontrastivní a srovnávací perspektivě); z hlediska (c) synchronního (strukturního a funkčního) – diachronního (historické pozadí jazykových jevů a jejich vývoje); a konečně z hlediska (d) disciplinárního – interdisciplinárního (kdy výzkum jazyka v širším kontextu sociálně-kulturním, např. různých jazykových komunit a situací, psychologickém, funkčním, tj. komunikačním atd. probíhá v rámci pomezí, mezioborových disciplín, zejména sociolingvistiky, psycholingvistiky, korpusové lingvistiky aj.

Obecně lze konstatovat, že výstupy Programu Lingvistika mají na zřeteli požadavky jazykové politiky EU a její implementace, ať už jde o aplikované výstupy (jazykový management, výstupy translatologické, lexikografické, didaktické ad.), které přispívají k naplňování rámcové strategie pro mnohojazyčnost Evropské unie, jedné z klíčových priorit jazykové politiky EU, včetně oblasti odborného jazykového vzdělávání a přípravy, nebo o výstupy osvětlující širší teoretický rámec a perspektivy této politiky. Díky tradici, zkušenostem a teoretické připravenosti lingvistiky jako vědního oboru na FF a vzájemné koncepční propojenosti lingvistických pracovišť na FF UK vzniká pod záštitou Programu Lingvistika jedinečná možnost realizovat moderní všestranný výzkum, který upevní postavení české lingvistiky v mezinárodním měřítku.

Pracoviště FF UK, na kterých bude Program uskutečňován:

- Ústav anglického jazyka a didaktiky
- Ústav románských studií
- Ústav lingvistiky a ugrofinistiky
- Ústav jižní a centrální Asie
- Ústav srovnávací jazykovědy
- Ústav českého jazyka a teorie komunikace
- Fonetický ústav
- Katedra jihoslovanských a balkanistických studií
- Ústav translatologie

- Ústav germánských studií
- Katedra středoevropských studií